

CLAIRE MESSUD

CÂND LUMEA  
STĂTEA ÎN LOC



Dar când dormeau, doar în maiou și pantalonuși scurți, învelite cu o pătură groasă, cu brațele subțiri și albicioase încolăcite fiecare în jurul celeilalte, păreau să-și împărtășească toate visele.

Melody Simpson nu ar fi putut să descrie în cuvinte sentimentele care o încercaseră în dimineața aceea de vară trăită în libertate. Poate că, pur și simplu, nu-și amintea cu exactitate ce simțise atunci. Poate că păsărelele ciripeau în jurul ei, poate că în aer se simțea mireasma caprifoiului care începuse să crească pe zidurile caselor, doar că Melody Simpson nu băga de seamă. Tot ce știa era că simțea un dor în palme, în pântec, în sufletul ei, pentru viitorul fiicelor sale, pentru fiecare bucurie sau reușită care sălășluia în imaginația lor, dar și în propriile gânduri. Să fi fost oare dragoste? Lăcomie? Egoism? Durere? Anticiparea unei dezamăgiri despre care era sigură că avea să vină? Dacă Melody Simpson ar fi fost genul de femeie care să creadă în Dumnezeu, poate că i s-ar fi părut un prilej de rugăciune. Doar că nu o făcu, pentru că nu-i stătea în fire. Și fiind, de fapt, genul de persoană care considera astfel de reculegeri o pierdere de timp, trase pătura peste cele două fete, ca o mamă adevărată, după care traversă din nou grădina pe vârfuri, înapoi, spre patul ei singuratic.

## BALI

Bali nu este o insulă mare. În lățime are cel mult 80 de kilometri, iar în lungime, în jur de 150. Dar e îndeajuns de mare încât să te rătăcești acolo. Kuta Beach, destinația turistică de pe coasta de sud a insulei, nu are mai mult de câțiva kilometri în diametru, dar e ușor să te pierzi printre străduțele pline cu baruri, bordeluri și magazine tematice de pirați, dar și printre dâmburile de nisip pe unde mișună vânzători ambulanți, negustori și femei bătrâne gata să ofere masajе. Locuitorii din Bali, incredibil de adaptabili, au desprins, pur și simplu, porțiunea Kuta Beach de restul insulei, ca și cum ar fi amputat o mână. Doar în percepția lor, bineînțeles. Pentru un locuitor din Bali, să mergi în Kuta Beach e ca și cum ai părăsi insula. Pur și simplu.

Ceea ce înseamnă că adevăratul Bali e departe de locul acela, de-a lungul drumurilor șerpuite și înguste, în lanurile de orez verzi ca smaraldul, ba chiar în câmpia din est, tărâmul acela sărăcăcios brăzdat de lava vulcanului, acolo unde turiștii nu ajung niciodată. În toate acele locuri care reprezintă „adevăratul“ Bali domină atotputernicul și furiosul munte Agung. Mai există și alți munți, mai mici. Abang – pentru cei evlavioși, Batur – pentru turiști. Dar Agung este muntele zeilor, cei care dau și iau viața după bunul lor plac. Totul depinde de muntele Agung, toată lumea o știe.

În balineză există un cuvânt pentru când nu știi unde ești, pentru când nu știi unde e muntele: *palang*. Să fii *palang* înseamnă

să fii paralizat, să nu fii în stare să lucrezi, să dansezi ori să dormi. Totul ține de capacitatea aceasta de a te orienta în spațiu. Fiecare om are un loc al său.

La cei patruzeci și șapte de ani ai ei, Emmy Simpson Richmond era *palang*. Oprindu-se la taraba din drum, arătă cu degetul spre o sticlă de 7UP. Ar fi preferat o felie de mango cu sare sau un rambutan, dar acestea nu se numărau printre opțiuni, mai ales că trei muște mari se infurtau din bucata de mango. Înainte să apuce să o oprească, vânzătoarea clăti de praf un pahar unsuros în găleata cu apă de lângă, după care îl umplu cu suc. Femeia îi întinse paharul cu zâmbetul pe buze. Ar fi fost nepolitic să o refuze, dar Emmy nu era câtuși de puțin liniștită. În ciuda faptului că toată lumea o avertizase că urma să aibă probleme cu stomacul, Emmy se simțea bine și nu vedea de ce și-ar fi riscat sănătatea pentru un pahar cu suc la care nici măcar nu poftea cu adevărat.

Dădu pe gât lichidul acela gros, dulce și acidulat, simțindu-și gura uscată. Apoi se întoarse cu spatele la vânzătoare, îndreptându-și privirea spre prăpastia de la capătul drumului, spre priveliștea aceea. Era la jumătatea drumului dintre Penelokan și Kintamani, cel puțin așa bănuia, după ce hotărâse să parcurgă pe jos distanța de opt kilometri, în loc să dea contravaloarea unei nopți la hotel pe un bilet de autobuz *bemo*. Șoferii se amuzaseră pe seama ei și adevărul era că acum îi era teamă că nu avea să ajungă în Kintamani înainte de lăsarea întunericului. Soarele începuse deja să alunece pe cer.

Ridică privirea spre cei doi munți, Bantur și Abang, două lumi diferite aflate de o parte și de cealaltă a lacului. Deși strălucise mai devreme, lacul era acum întunecat, ca și cum, odată cu lăsarea întunericului, spiritele se ridicau din adâncurile apei, plutind la suprafață.

Muntele Batur, care se afla direct în fața ei, era exact cum își imagina Emmy iadul: un con de lavă pustiu și negricios, care se înălța într-o simetrie neînduplecată din tărâmul de vest al lacului. Nimic nu creștea la poalele lui, unde nu se vedeau decât potecile bătătorite de pașii alpiniștilor în drum spre vârful muntelui. Emmy

nu fusese niciodată pe munte și nici nu avea de gând să o facă, dar parcă își imagina nisipul negricios și moale și rocile dure pe care turiștii se chinuiau să se cațăre, veșnic în bătaia soarelui.

În partea de est a lacului se înălța muntele Abang – sau ceea ce se vedea din el. În toată după-amiaza aceea, chiar dacă cerul fusese predominant senin, un nor încețoșat zăbovise deasupra celor doi munți. Despre muntele Abang se spunea că era o oază de vegetație, ba chiar o pădure tropicală inundată de râurile crescute în sezonul ploios, care îi împiedicau pe alpiniști să ajungă la templul antic din vârful muntelui. Dar acum, în secetoasele luni de iunie și iulie, locuitorii din Bali și câțiva studenți din insula Java mergeau în pelerinaj la templu, cu ofrande, ca să se roage.

Emmy era hotărâtă să urce muntele. Puțin turiști obișnuiau să o facă, dar Emmy nu înțelegea de ce. Într-adevăr, locuitorii din Bali erau destul de reticenți și preferau să îi ducă pe turiști pe muntele Batur. Emmy își dăduse seama repede că balinezii credeau cu tărie în lucrurile sacre.

Un francez pe care îl întâlnise în *losmen*, într-un hostel din Candi Dasa, un bărbat care venise de unul singur în Bali, la fel ca și ea, cu același aer al unui om părăsit de soartă, îi dăduse numele unui ghid din Kintamani, care obișnuia să cânte la flaut și care, îi promisese francezul, avea să o ducă oriunde își dorea ea să meargă. Și astfel, Emmy ajunsese pe drumul acela, la cine știe câți kilometri de Kintamani, pe punctul de a fi înghițită de noaptea tropicală, o noapte mai adâncă și mai întunecată decât oricare alta.

Folosind două cuvinte din dicționarul ei indonezian, se întoarse spre femeia de la tarabă și o întrebă cât mai avea de mers până să ajungă în sat. Femeia ridică mâna, cu toate cele cinci degete. Cu mai bine de o oră în urmă, Emmy o întrebuse același lucru și pe fata aceea care îi ieșise în cale, vânzând cărți poștale, și primise același răspuns. Emmy se simți ca o proastă gândindu-se că se încăpățanase să nu cheltuiască bani pe biletul de autobuz, dar și pentru moftul care o purtase de la bun început înspre locul acela. Îi mulțumi femeii și porni din nou pe drumul pustiu. Nu îi ieși nimeni în cale – doar doi câini amărâți și infometati, fără blană pe alocuri, care se îndreptau hotărâți în direcția opusă. Emmy auzi autobuzul albastru

și zgomotos numit *bemo* înainte să îl vadă, cu băncile lui din lemn și acoperișul improvizat, de sub care controlorul atârna periculos în afară. Emmy le făcu semn să oprească.

Toate băncile erau ocupate, dar o mamă își luă copilul în poală ca să-i facă loc.

– *Teri makasi*, zise Emmy. Mulțumesc.

– Ești din Anglia? o întrebă bărbatul din fața ei.

Era un bărbat de vreo patruzeci de ani, proaspăt tuns, în mod evident nu englez.

– Da și nu. Am copilărit în Anglia. Dar m-am mutat în Australia acum mulți ani, spuse ea zâmbind.

– Înțeleg, răspunse el, tot cu un zâmbet. Avea dinții ușor ascuțiți, părul tuns foarte scurt și capul ciudat de lat, ceea ce îi dădea un aer diavolesc. Eu sunt neamț.

Emmy clătină ușor din cap, neștiind ce să răspundă.

– Ești în drum spre Kintamani, zise el plin de sine. Vrei să escaladezi muntele Batur.

– Nu, spuse ea. Vreau, de fapt, să ajung pe Abang. Sper că am să reușesc.

Bărbatul ridică din sprâncene.

– E un plan ambițios. Ai de gând să mergi cu un ghid?

– Mi s-a recomandat unul.

– Eu am petrecut o lună în Kintamani, zise bărbatul, și nu am auzit de nicio expediție spre Abang. În Batur, da, zilnic. Dar nu și în Abang.

– Știu, tocmai de aceea vreau să-l escaladez. Desigur, acesta nu e singurul motiv...

– Faci sport, nu-i așa? o întrebă el, privind-o lung.

Emmy își lăsă mâinile pe genunchii goi și aruncă o privire spre ceilalți pasageri, care, deși probabil înțelegeau engleza prea puțin sau chiar deloc, păreau foarte concentrați la discuția lor.

– Întreb pentru că e un drum destul de lung, zise neamțul. Vreo trei ore.

Autobuzul opri brusc.

– Am ajuns în centru, îi spuse el. Dacă vrei să poposești într-un *losmen*, ar trebui să cobori aici. Eu stau mai departe de aici, după terenul de joacă, spre ieșirea din oraș. Noapte bună!

– Mulțumesc. Noapte bună!

Satul acela nu semăna deloc cu orașele de pe coastă pe care le vizitase Emmy. Nu aducea nici măcar cu Ubud sau cu sătucurile prin care mai trecuse. Nu semăna deloc nici cu Penelokan, satul vecin, în care colibe albe se înălțau deasupra lacului, cu restaurante în stil american și orchestre de muzică gamelan, gata să-și întâmpine zi de zi oaspeții.

Kintamani i se păru un loc extrem de deprimant. Zări un șir de clădiri din ciment cu ferestre înguste, care se întindeau de-a lungul străzii prăfuite. Câinii ce împânzeau neconținut drumurile din Bali stăteau la pândă în spatele unor frunze de varză, în timp ce mai mulți copii cu picioarele ca două bețe și rumeni în obraji umblau din ușă-n ușă, în loc să iasă la joacă în mijlocul drumului, ca oriunde altundeva în lume. Emmy rămase acolo, privind în urma autobuzului din depărtare și simțind cum începuse să se lase frigul.

Găsi repede cele trei case *losmen*, aflate în linie, doar că trebuia să decidă în care să înnopteze. Chiar dacă, până atunci, încercase să ajungă în locuri din insulă mai puțin vizitate de turiști, era pentru prima oară când poposea într-unul în care nu părea să fie niciun om, în afară de neamțul acela ciudat, despre care nu dorea să afle ce motive avusese să petreacă o lună în Kintamani.

*Losmen*-ul nu arăta deloc ca o casă de oaspeți, ci ca o locuință tipic balineză, fără niciun turist la orizont. Chiar dacă toate ghidurile pe care le citise o asiguraseră de dragostea locuitorilor din Bali pentru turiștii străini, adevărul era că Emmy se simțea disprețuită. Îi era teamă. Îi era teamă că ajunsese acolo ca o femeie singură, la fel de mult cum îi era teamă de întrebarea aceea oribilă: „Ești măritată? Ești măritată?“, pe care o auzise din partea tuturor și la care se abținuse cu greu să nu răspundă: „Nu, nu mai sunt măritată“. Doar că aici nimeni nu venise la ea să o întrebe dacă era sau nu măritată. Nimeni nu se apropiase de ea, nici măcar ca să îi vândă portocalele cărate pe cap, în coșuri. Pentru prima oară în

acele două săptămâni în Bali, se simțea singură. Ba, mai mult, se simțea divorțată. De toți cei din jurul ei.

În cel de-al treilea *losmen*, Emmy zări un turist, pe care aproape că îl rată fiind cu spatele la ușă. Bărbatul se juca vesel cu o copilă de doi sau trei ani, care venea în fugă spre el pentru a fi luată în brațe și ridicată în aer. De fiecare dată când o sălta în brațe, îl auzea spunându-i duios:

– Draga mea, frumoasa mea, în timp ce fata râdea bucuroasă.

Când Emmy păși în salonul slab luminat, mama copilei ieși din umbră. Da, aveau o cameră disponibilă, voia să o vadă? Femeia o conduse pe Emmy dincolo de sala de mese, unde alți doi copii luau cina, apoi ieșiră împreună în curtea care juca și rol de garaj. Aveau mai multe camere, una ceva mai mare decât celelalte, cu ușa larg deschisă. Emmy zări o bătrână care mesteca tutun și se gândi că, probabil, întreaga familie locuia acolo. Femeia descurie ușa camerei vecine și îi întinse cheia.

În lumina becului chior care atârna din tavan, Emmy zări o cameră cu pereți din cărămidă, ceva mai lungă și mai lată decât cealaltă încăpere, și o saltea murdară pe care se așează câteva clipe mai târziu. Pereții fuseseră cândva vopsiți într-o nuanță de verde, dar vopseaua începuse să se decojească pe alocuri, iar în colțurile camerei zări mai multe pânze de păianjen. Încăperea nu avea nicio fereastră, ci doar o gaură deasupra ușii.

Emmy se apucă să inspecteze de purici și de păduchi cele două pături aspre din capătul patului, iar în clipa aceea gândul îi fugi la casa ei, la patul ei confortabil și la lenjeria proaspăt spălată. Camera aceea și experiența pe care o trăia ar fi fost potrivite mai degrabă pentru cineva de vârsta Portiei, nu? Doar că, în mod ironic, ea, Emmy, era acolo, în timp ce fiica ei se desfăta în confortul casei sale din Double Bay. Chiar în acel moment, în timp ce Emmy tremura în lumina slabă, urmărind un miriapod mișunând pe jos, probabil că Portia stătea tolănită în patul ei, cu Pietro alături de ea. Probabil că ei ar fi strivit insecta sub talpă, mânjind așternuturile.

Își trase pe ea o pereche de pantaloni și un pulover din bumbac și se aventură în sala de mese. Camera era slab luminată de o lampă din colțul încăperii. Bărbatul care o făcuse să aleagă hostelul acela

stătea în continuare cu spatele la ușă. Îl văzu citind o ediție veche a revistei *National Geographic*, lăsată în urmă de vreun alt turist, într-un alt an. Nici femeia, nici copiii ei nu erau prin preajmă, dar zări un cuplu de indonezieni și bebelușul lor la masa unde îi văzuse pe copii mâncând mai devreme. Cei doi vorbeau în șoaptă, dar o salutară din priviri când trecu pe lângă ei.

Emmy se instală în fotoliul aflat lângă bărbat și luă și ea o revistă de pe măsuta dintre ei.

– Bună seara, zise ea pe un ton cât se poate de specific pentru Sydney.

– Da, așa e, răspunse el, iar Emmy îi recunoscu accentul britanic.

Bărbatul își ridică ochii din spatele revistei pe care o folosise până atunci ca să-și ascundă chipul, cercetând-o din priviri.

– Așa e, zise el din nou, lăsând revista pe masă.

Era un bărbat de vreo șazeci și cinci de ani, poate chiar mai mult, cu un aer obosit. Pielea îi atârna sub bărbie. Emmy observă câteva vinișoare sparte pe nas și pe obraji, precum și părul cărunt, care era ciufulit. Avea impresia, în mod ciudat, că era față-n față cu un pervers care fugise la tropice ca să-și ascundă preferințele sexuale sau dependența de opiu. Imaginea era completată de costumul lui șifonat și de pălăria pe care o ținea ascunsă sub scaun.

Se întrebă cum ajunsese oare să se prezinte în fața lui. Nu se mai văzuse într-o oglindă de zile întregi și nu avea nici cea mai mică idee despre cum arăta după atâta drum, după atâtea zile petrecute în soare. De regulă, era o femeie îngrijită, cu un corp frumos, cu forme, și cu un chip tânăr. Avea ochii negri, pe care ridurile fine din jur păreau să îi încadreze frumos. Fruntea îi era îngustă, iar nasul puternic, ușor curbat. Obrajii îi erau încă presărați cu pistrui adolescentini și avea maxilarul bine definit, iar părul drept și negru era sănătos, cu firul gros. În obraji căpătase o nuanță arămie, fără să fie arsă. În Sydney, prietenii ei obișnuiau să-i spună că era o femeie care îmbătrânise frumos. Până de curând, fusese întotdeauna mândră de aspectul său fizic, considerându-se atrăgătoare.

După câteva clipe de tăcere, bărbatul spuse:

– Nu prea mi se pare că ești genul acela... Nu ești puțin cam în vârstă?

– Pofțim? întrebă ea, pe același ton elegant de Sydney.

– Nu mi se pare că ești genul care să se înhame la așa ceva, zise el, gesticulând spre cer. Nu ai venit ca să escaladezi muntele Batur?

– Nu, am venit la muntele Abang. Și același lucru s-ar putea spune și despre tine.

– El e ghidul, îi spuse el, făcând semn spre fundul încăperii, probabil spre soțul femeii. Dar n-o să urce cu tine pe Abang. Nu merită efortul pentru o singură persoană.

Femeia intră în cameră cu o tavă cu mâncare aburindă, cina pentru familia de indonezieni. Atât Emmy, cât și bărbatul acela, pe care află că îl chema Frank, o așteptară să plece înainte de a-și relua dialogul, ceea ce nu avea niciun rost, având în vedere că femeia abia dacă vorbea engleza.

– Ești de mult aici? întrebă Emmy.

– În Kintamani? Sau pe insulă?

– În Kintamani. Și pe insulă.

– Am ajuns azi și am de gând să plec mâine. În fiecare an explorez insulele. Bali, uneori Java, alteori Lombok, Sumatra. Am mai fost și prin Thailanda. Dar întotdeauna vin și în Bali. Ultimul Paradis de pe pământ, spuse el, făcându-i cu ochiul.

Cam libidinos, își spuse Emmy.

– Locuitorii sunt foarte prietenoși. Sunt singurii hinduși din Indonezia. Asta îi face mai ospitalieri.

– Chiar așa?

– Și îmi plac la nebunie copiii. Fetitele astea frumușele.

Emmy nu știa ce voia să spună cu asta, dar ceva din tonul lui o deranja. Își aminti cum îl găsisse jucându-se în pragul *losmen*-ului cu fiica proprietarilor, iar în clipa aceea se gândi că individul acela zâmbăreț și libidinos era un pedofil cu experiență. Mai mult decât atât, în afară de ea, era singurul străin pe care proprietarii locuinței acceptaseră să-l găzduiască. Ceea ce însemna că femeia aceea zâmbitoare și familia de indonezieni aveau să-și închipuie că și ea era din același aluat. Bărbatul o privi în continuare cu zâmbetul pe buze.

– Ești din Anglia? îl întrebă ea.

Emmy abia dacă se mai simțea englezoaică, dar voia cu orice preț să se diferențieze de el.

– N-am mai fost de mult acolo, răspuse Frank. Fiica mea s-a întors în Anglia, dar eu m-am mutat de mult în Australia, nu mai suportam să stau în Marea Britanie, nu acum.

Era de-a dreptul îngrozitor, povestea ei era exact aceeași. Știa că Portia avea să plece în curând spre Londra. Hotărî să nu-i mai pună și alte întrebări.

Se ridică de pe scaun și se duse la ușă, să admire priveliștea nopții. Zări câteva felinare sclipind în întuneric și auzi mai mulți câini lătrând spre cerul senin. Aerul era răcoros și simți o altfel de briză, nu cea plăcută și sărată a mării, ci una amară, cumva periculoasă. Nu era nici țipenie de om pe stradă, nici urmă de cântece sau de voci, nimic în ritmul muzicii gamelan.

La cină primiră o porție de orez prăjit, ardei picanți și bere. Ea și Frank mâncară în tăcere. Frank înfulecă lacom, roșu la față, asudat din cauza ardeilor. Emmy mănca încet, cu grijă, încercând să evite semințele usturătoare, ceea ce se dovedi a fi un proces lung, la capătul căruia orezul se răci și se transformă într-o masă gelatinoasă și scârboasă. Îi oferî porția sa lui Frank, care o dădu imediat pe gât, împreună cu sticla de bere, stropindu-se pe bărbe.

– Ar trebui să vorbești cu el.

Emmy îl privi nedumerită.

– Cu Oka. Ghidul. Proprietarul casei.

– Dar ai spus că n-o să vrea să mă ia cu el.

– Da, probabil că n-o va face.

– În plus, cineva mi-a recomandat deja un alt ghid. O s-o întreb pe proprietară cum aş putea să dau de el.

– Eu, în locul tău, nu aş face asta. Știi tu, concurența. Întrebă mâine-dimineață în piață. Dar dacă Oka ar accepta cumva să te ducă, îi spuse el pe un ton cumva secretos, ați putea să plecați mâine, dis-de-dimineață, și să vă întoarceți până la prânz. Vino cu mine în Singaraja. Satul ăsta nu e tocmai prietenos.

– De ce nu?

Frank ridică din umeri.

– Umblă tot felul de zvonuri. Străinii sunt adesea tâlhăriți sau trași pe sfoară. Cineva chiar a fost omorât aici, doar că nu s-a putut dovedi niciodată. A fost o moarte suspectă, să-i spunem, adăugă el,

lăsându-se pe spate în scaun și așteptând-o să muște momeala. Dar Emmy hotărî să nu o facă. După câteva clipe de tăcere, Frank o întrebă: Nu ai chef să ne jucăm ceva?

Și, din nou, Emmy se întrebă ce voia să spună cu asta, dacă nu cumva încerca să se dea la ea.

- Nu, mulțumesc, răspuse ea.

- Nici măcar o partidă de cărți? zise el, scoțând un pachet uzat din buzunarul de la haină. Una mică?

- Nu, mulțumesc. Am avut o zi lungă.

- Cum vrei tu, răspuse el, vizibil dezamăgit.

Emmy ieși din cameră și îl văzu cu coada ochiului amestecând cărțile.

Încă din copilărie, Emmy știuse exact ce anume voia de la viață și cum să obțină tot ce-și dorea. Născută cu ecoul bombelor răsunând în jur, se simțise specială de la bun început. Sora ei, Virginia, fusese îndeajuns de mare încât să simtă teama războiului, dar în timp ce stăteau ghemuite prin adăposturi, la pieptul mamei lor, micuța Emmy căpătase obiceiul să fredoneze cântece sau să vorbească de una singură, neștiutoare, fără să rateze nicio notă, în timp ce toți ceilalți din jurul ei stăteau cu frica în suflet.

Nu-și amintea nimic din perioada aceea, cum nu și-l amintea deloc nici pe tatăl ei, care, pilot fiind, murise pe front, înainte ca Emmy și cântecelele ei să capete o formă. Moartea lui, care pentru Virginia reprezentase o primă pierdere tragică, nu însemnase absolut nimic pentru Emmy. Abia mult mai târziu, începuse să ducă dorul tatălui ei, mai mult dintr-un sentiment de obligație.

Emmy se ghidase toată viața după crezul că fiecare om era responsabil pentru crearea propriului său destin. Mai mult decât atât, Emmy era de părere că exista o moralitate aparte în noroc, o relație corelată între acesta și ghinion, între virtute și viciu. De-a lungul vieții sale, Emmy suferise enorm de fiecare dată când lucrurile nu merseseră în favoarea ei.

Când, la douăzeci de ani, le anunțase pe mama și pe sora ei că avea de gând să plece din umila casă părintească din sudul Londrei

ca să se căsătorească imediat cu un australian șarmant pe nume William, și că urmau să plece împreună în Australia, pentru cele două nu fusese o surpriză. Emmy începuse să-și cultive frumusețea, ajungând de la copila grăsuță și neîngrijită care fusese cândva la o femeie frumoasă și formidabilă. După cum bine spusese doamna Simpson, ce alt loc ar fi putut fi mai bun pentru ea ca să-și încerce norocul decât lumea aceea nouă? Și cine ar fi putut să o oprească din drum?

Ba poate că Virginia răsuflase ușurată chiar. Din ziua în care se născuse, Emmy nu încetase niciodată să-și terorizeze sora mai mare – sau cel puțin așa percepușe Virginia situația, punând firea sa retrasă și timidă pe seama nașterii aceleia neplanificate din timpul ploii de bombe, ca să nu mai vorbim despre teroarea care urmase. În dimineața aceea ploioasă din 1960, când Emmy le anunțase că avea de gând să plece, Virginia nici măcar nu luase în calcul că probabil ar fi fost aceeași persoană și fără sora ei.

Emmy era de părere că sora ei vedea lumea cu susul în jos. În timp ce Virginia credea că lucrurile ți se întâmplau pur și simplu, Emmy vedea asta nu doar ca pe o greșală, ci și ca pe un rău. Cel din urmă sfat al ei pentru Virginia fusese să se roage. Dat fiind că niciuna dintre ele nu era teribil de credincioasă, Virginia o întrebuse surprinsă pe Emmy la cine ar fi trebuit să se roage.

- La tine însăși, prostuțo, răspunsese Emmy. Roagă-te să ai curajul de a trăi.

William și proaspăta sa soție porniseră spre Australia, spre Sydney, unde Emmy descoperise că norocul ei era chiar și mai mare decât își imaginase ea. Intrase într-o familie de redactori amatori, aflați în fruntea unui imperiu micuț, dar de succes, locuind în vecinătatea mai multor ferme de oi.

Emmy obișnuia adesea să îi povestească Portiei cât de frumos fusese atunci când, la scurt timp după nunta lor, ea și William făcuseră un tur al fermelor. La fiecare gospodărie fuseseră întâmpinați de femei cu mânecele suflecate, prăfuite, ridate, femei cu mâinile întinse, femei care începuseră să suspine de îndată ce o văzuseră pe Emmy, pentru că trăiau înconjurate de bărbați, iar ea era ca o oază în deșert, cineva care venise să le aline durerea. Acestea îi povestiseră